

9. februar 1977

Hamar Arbeiderblad, Lørdagsgjesten.
Statsminister Odvar Nordli

De siste ukene har vært rike på begivenheter. De er presset på oss av omstendigheter vi selv ikke har innflytelse over. Spionavsløringer - kamp for menneskerettigheter. Det forteller oss om en verden som ikke bygger på mellomfolkelig tillit og respekt for mennesker, dessverre.

Men det er i denne verden vi befinner oss. Det er her vi har vår hverdag, våre utfordrende oppgaver.

Alle vet mer eller mindre velbegrunnet at vi rundt i alle deler av verden finner nett av organisert etterretning. Noen går til og med så langt at de betegner denne virksomheten som en faktor for trygghet i en situasjon med maktbalanse mellom supermaktene, en maktbalanse som bygger på umenneskelige masseutryddelsesvåpen. I en slik situasjon har vi for vår del en altoverskyggende oppgave. Det er vern om vår selvstendighet og nasjonale interesser. Vi truer ingen andre enn de som måtte trenge seg inn i vårt land.

En vesentlig faktor i en slik politikk er også ro og stabilitet i vår del av verden. Til dette hører et godt og korrekt forhold til våre naboer. Dette gjelder fortsatt. Men det hører til i et godt naboforhold å markere klart hvor gjerdene går.

Som naturlig er har spionavsløringene vakt betydelig oppsikt. Pressen skriver, vurderer og spekulerer. Dette er en fri og selvstendig presses oppgave.

Den samme frie og selvstendige pressen er en vesentlig del av det demokrati vi må forsvare. Alle forsøk på å klippe vingene på denne delen av demokratiet vil være et skritt mot et samfunn vi ikke vil ha.

Men demokrati innebærer også ansvar, også for massemedia. Dette er et ansvar pressen og massemedia selv må forvalte.

Her ligger en grunnleggende oppgave i det vare samspillet som må være til stede mellom myndigheter og frie massemedia i et åpent og reelt folkestyre.

Vårt vern om selvstendighet er også et vern om grunnleggende menneskerettigheter. Enhver nasjon skal på demokratiets grunn fritt velge sin vei og sin samfunnsform.

Men vern om menneskerettigheter er noe mye mer enn nasjonale anliggender. Det er alle menneskers felles rett. Dette er gang på gang slått fast og erkjent i FN og sist i sluttakten for Helsingfors-erklæringen.

Når retten og integriteten til enkeltmennesker krenkes kan vi ikke tie.

Gjør vi det, bøyer vi oss for de krefter som står imot menneskets soleklare rett slik denne sist er slått fast i felleserklæringen fra Helsingfors.

Det er sagt at det er bare en ting som er farligere enn å lyve om seg selv, det er å si sannheten om sin neste. Et ekte vennskap må være sterkt nok til å tåle også sannheten.